

In de moskee van de Ahmadyya-beweging in de islam aan de Oostduinlaan in Den Haag knielt men voor het gebed. De foto is genomen tijdens het traditionele feest van de Id Ul Fitr, het eind van de vastenmaand Ramadhan. Het feit dat in ons land een dergelijke foto genomen kan worden, wijst op de expansieve kracht van de islam, waarover prof. Attema ook schrijft in zijn beschouwing.

thans tot nieuwe ontplooiing te komen en zich een weg te banen tot tot nog toe niet bereikte gebieden, met name in Afrika.

Men schat dat het aantal moslims in dit werelddeel in 1918 ongeveer 34 miljoen bedroeg, maar thans is dit aantal reeds twee-en-een-half maal zoveel geworden, namelijk 85 miljoen. Neemt men aan dat van deze toename ongeveer de helft te danken is aan de snelle bevolkingsaanwas, dan nog blijkt de expansieve kracht van de islam bijzonder groot te zijn.

Bezieet men bepaalde gebieden afzonderlijk, dan treft ons hetzelfde beeld: in Tanganyika bijvoorbeeld bedroeg het aantal moslims in 1924: 1.276.000, maar in 1954 was dit gegroeid tot 3.000.000. In Uganda waren in 1930: 81.000 moslims, maar in 1940 waren dit er reeds 120.000.

ISLAMOLOGIE

Het is begrijpelijk dat door deze onverwachte wending, die de ontwikkeling van de islam genomen heeft, de belangstelling voor deze religie allerwege sterk is toegenomen. Vanwaar komt deze aantrekkingskracht van de islam? Met welke gedachten richt zij zich tot de mensen?

Welke idealen bezielen haar? Hoe reageert de islam op de overal doordringende invloed van het westen? Wat is daarvan voor haar acceptabel en wat wordt daarvan door haar afgestoten zonder dat zij het contact met de moderne tijd verliest? Deze en dergelijke vragen houden velen bezig en het is de taak van de islamologie te trachten daarop een antwoord te vinden. Het is duidelijk dat deze daarbij niet kan blijven staan bij het heden, want dit heden is met duizend vezels verbonden aan het verleden en put zijn bezieling met name uit het zeer verre verleden, uit de bronnen, waaruit de islam is voortgekomen. Van daar dat de aandacht zich opnieuw is gaan richten op de persoon en het leven van Mohammed en op de vraag welke opvattingen en idealen hem bezielde. De oorsprongsgeschiedenis van de islam staat opnieuw in het centrum van de belangstelling. Men speurt opnieuw naar de centrale gedachten, die Mohammed vervulden en vraagt zich af: zijn deze legitiem verwerkt en ontplooit in de latere ontwikkeling, of zijn daarin misschien allerlei bij de oorspronkelijke opvattingen niet passende ideeën binnengeslopen, en kan de islam